

تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر شبکه زندگی

طیبه (تینا) پورین محمد

www.ketab.ir

سرشناسه
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 موضوع
 شناسه افزوده
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

پورین محمد، طبیه، ۱۳۶۵-
 تاثیر شبکه‌های اجتماعی بر سبک زندگی / نویسنده طبیه (تینا) پورین محمد.
 تهران: کتاب ارشد، ۱۳۹۷.
 ۱۱۶ ص.: نمودار.
 ۹۸۷-۶۰۰-۴۵۶۰-۸۵-۴
 فیا
 شبکه‌های اجتماعی پیوسته -- ایران -- تهران -- جنبه‌های اجتماعی
 Online social networks -- Iran -- Tehran -- Social aspects
 فضای مجازی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی
 Cyberspace -- Social aspects -- Iran
 آبادی، مژگان-ویراستار
 ۱۳۹۷ ت ۲/۹ پ/۴۲۲/۴۵
 ۰۰۶/۷۵۴
 ۵۴۹۸۷۱۱

گیشا، خیابان بلوچستان، کوچه البرز،
 پلاک ۱۸ طبقه سوم تلفن: ۴۴۰۴۲۲۳۴

تاثیر شبکه‌های اجتماعی بر سبک زندگی

طبیه (تینا) پورین محمد

نویسنده طبیه (تینا) پورین محمد

طراح جلد مژگان آبادی

ویراستار و صفحه آرا مژگان آبادی

چاپ اول تهران ۱۳۹۷

تعداد ۱۰۰۰ نسخه

قیمت ۲۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن به هر صورت (چاپ،
 فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه ناشر ممنوع است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۶۰-۸۵-۴

فهرست مطالب

پیشگفتار	۶
فصل اول: مقدمه ای بر سبک زندگی و شبکه های اجتماعی	۱۱
فصل دوم: مفاهیم و تعاریف	۹
فصل سوم: سبک زندگی و شبکه های اجتماعی	۶۱
فصل چهارم: تلگرام و آثار آن بر زندگی ایرانی	۸۳
فصل پنجم: شبکه های اجتماعی و فرصتها	۱۰۳
فصل ششم: چالش ها و پیشنهادات	۱۱۳
منابع و مآخذ	۱۱۹

با گسترش شبکه اینترنت، دسترسی ارزان‌تر تلفن‌های هوشمند به اینترنت، ابزارهای نوینی در قالب این تلفن‌ها ظهور پیدا کرده و برخی از آنها استفاده از تلفن به عنوان یک ابزار مکالمه از طریق سیگنال‌های گران بها را دگرگون ساخت. نسل تازه‌ای از نرم افزارهای میان قالب مسنجر و تلفن‌های اینترنتی که حتی ظرفیت تبدیل شدن به شبکه‌های اجتماعی نیز برای برخی از آنها قابل پیش بینی است و دنیای عظیم و عجیبی را می‌تواند پیش روی فعالان این عرصه‌ها قرار دهند.

وی‌چت، وایپر، تانگو و ... نسل نو ابزارهای برقراری ارتباط در چهارچوب تلفن‌های همراه هوشمند است که فضای ارتباطات از طریق خطوط تلفن همراه را با تحول تازه‌ای رو به رو ساخته و میزان استفاده دارندگان تلفن همراه از سیگنال‌های مخابراتی را به بسیار گران تمام می‌شود، به شدت کاهش داده است.

قیمت پایین اینترنت در قیاس با هزینه بالای هر پالس تلفن همراه، باعث شده استفاده از این ظرفیت توسط دارندگان تلفن همراه جدی گرفته شود (کاشانی و زارع، ۱۳۸۱).

همچنان که الگوهای ارتباطی به طور روزافزونی از مرزهای ملی فراتر می‌رود، آمار اتصال به اینترنت و کاربران آن به طور تصاعدی در حال رشد است. انتشار پرشتاب اینترنت، ماهواره و فناوری‌های دیجیتال، ارتباط همزمان میان بخش‌های وسیعی از جهان را ممکن ساخته است. در نتیجه بسیاری از کنترل‌های ملی اطلاعات بی اثر شده‌اند. امروزه نقش رسانه‌ها و میزان نفوذ آنها در ساخت سیاسی جوامع بر کسی پوشیده نیست. برخی از نظریه پردازان ارتباطات معتقدند که امروز جهان در دست کسی است که رسانه‌ها را در اختیار دارد. نقش عمده رسانه‌ها در شکل دهی به

افکار عمومی باعث شده که اهمیت رسانه‌ها تا این حد مورد توجه قرار گیرد (رحمان زاده، ۱۳۸۹).

همانطور که بیان شد شبکه‌های اجتماعی به محلی برای حضور اقشار مختلف جامعه به ویژه جوانان و مکان تبادل آرا و افکار ایشان و تامین نیازهای متناسب با زندگی اجتماعی جوانان تبدیل شده‌اند؛ لذا در این شرایط این شبکه‌ها می‌تواند بر سبک زندگی ایرانی-اسلامی تاثیر داشته باشد. سبک زندگی، بعد عینی و کمیت پذیر شخصیت افراد است (کاویانی، ۱۳۹۰).

مهم ترین نوآوری در مفهوم سبک زندگی اسلامی این است که به آموزه‌های اسلامی و کلیت اسلام نگاه شده است. سبک «زندگی اسلامی» عنوانی شناخته شده است در اکثر علوم انسانی در سطح بین الملل، اما از زاویه‌های متعدد به آن نگاه می‌شود و مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

سبک زندگی اسلامی، با تمام زندگی افراد و ابعاد آن مرتبط است. سبک زندگی اسلامی شامل مجموعه‌ای به هم پیوسته از الگوهای رفتاری در حوزه‌های مختلف حیات بشری است، سبکی که از دل اصول کشف شده از مبانی تربیتی، یعنی هستی‌ها و دارایی‌های آدمی بر می‌خیزد و ضمن ایجاد روابط پایدار میان افراد، خانواده، کسان سازی رویه‌ها در جامعه، نقش بسزایی در تزکیه روانی، پرورش صفات کمالی، نیل به سعادت و رشد ارزش‌های انسانی دارد (کاویانی، ۱۳۹۱).

در رابطه با تأثیرات گوناگون حضور فضای مجازی و برقراری ارتباطات بین فردی در این فضا بر افراد در سال‌های اخیر، پژوهش‌های پندی صورت گرفته است. بطور مثال پورشه‌ریاری (۱۳۸۶) در پژوهشی نشان داد که بین استفاده از اینترنت و افسردگی، انزوای اجتماعی و ارتباطات خانوادگی پیوند وجود دارد.

با این حال با توجه به اینکه شبکه‌های اجتماعی هم جنبه‌ی مثبت، لاین، تانگو، وایبر و ... از طریق تلفن‌های هوشمند و اینترنت در سال‌های اخیر مطرح شده و آرایش به استفاده از آنها شتاب فراوانی به خود گرفته است. پژوهش‌های مربوط به تأثیرات شبکه‌های اجتماعی محدود است. در همین راستا پژوهش حاضر نقش شبکه‌های اجتماعی بر سبک زندگی ایرانی-اسلامی را مورد پرسش قرار می‌دهد.

یافته‌های پژوهش نشان داد که میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با سبک زندگی اسلامی رابطه معناداری داشته است. در همین راستا پژوهشگران عنوان نموده‌اند که هر تمدن، دارای دو بعد سخت افزاری و نرم افزاری است؛ بعد نرم افزاری تمدن، همان سبک زندگی است. از آن جا که سبک زندگی نیازمند مبانی عمیق فکری است، کارکرد شبکه‌های اجتماعی در انتقال و نفوذ تمامی این سطوح حائز اهمیت است.

شبکه‌های اجتماعی، در یک سطح با انتقال باورها و سلسله مراتب ارزشی و نیز انتقال روحیه‌ها و ملکات روحی در سطح ناخودآگاه جمعی نقش ایفا می‌کنند و در سطوح دیگر، با تغییر مبانی

فکری، منجر به تغییر احساسات جمعی و به تبع آن، باعث تغییر رفتارهای جمعی می شوند و شبکه سازی اجتماعی به گسترش سبک زندگی منجر می گردد (ذوالفقاری، حجازی و رازی، ۱۳۹۲).

بر اساس تعاریف گفته شده، مفهوم سبک زندگی اسلامی در ارتباط با موضوع شبکه های اجتماعی اینترنتی از دو نظر حائز اهمیت است (بشیر و افراسیابی، ۱۳۹۲):

۱. تغییر جایگاه استفاده از اینترنت و شبکه های اجتماعی اینترنتی در سرانه مصرف اعضای شبکه های اجتماعی اینترنتی

۲. تغییر نمادهای فرهنگی ناظر به شیوه زندگی در نتیجه عضویت و حضور در شبکه های اجتماعی اینترنتی که موردی نظیر: سبک پوشش، ادبیات افراد و شیوه برقراری ارتباط با دیگران را شامل می شود. پژوهشگران بررسی منابع و سنجش نظرات کاربران شبکه اجتماعی «کلوب» از طریق پرسش نامه نتیجه گرفته اند که افراد با اهداف متنوعی عضو این شبکه ها می شوند که مهم ترین آن اهداف را سرگرمی انستند.

میان عضویت در شبکه های اجتماعی اینترنتی و شیوه اختصاص وقت به سایر فعالیت های اجتماعی، ارتباط وجود داشته و بیشتر پاسخ دهندگان اذعان کرده اند که به دلیل استفاده بیش از حد از اینترنت برای فعالیت در شبکه های اجتماعی اینترنتی مورد اعتراض سایر اعضای خانواده واقع شده اند. همچنین میان عضویت در شبکه های اجتماعی اینترنتی، با مقوله هایی نظیر چگونگی ارتباط با جنس مخالف و شیوه محاورات اعضا در محیط بیرونی ارتباط وجود دارند. بنابراین، می توان گفت میان عضویت در شبکه های اجتماعی اینترنتی و سبک زندگی جوانان، ارتباط وجود دارد.

همین طور ایندهام (۲۰۰۸) رابطه میان درگیری در روابط اجتماعی و تغییرات روانشناختی و تحصیلی در میان دانش آموزان دبیرستانی را مطالعه کرده است. بیشتر از یک سوم از مشارکت کنندگان گزارش کردند که حداقل یک بار در روز به گپ سرا یا سایر فضای های تعاملی سر می زدند و ۵۵ درصد گفتند که در حین انجام تکالیف مدرسه به صورت بی ربط با دوستانشان رابطه برقرار می کنند در این پژوهش مشخص شد که دختران بیشتر از پسران سخن است در گپ شرکت نمایند. محبوب ترین شکل ارتباط استفاده از پیامک بود و گپ و وب سایت های شبکه بندی اجتماعی در رده های بعدی قرار داشتند.

همچنین مشخص شد که بیشتر این نوجوانان در جهان مجازی بسیار بیش از جهان واقعی تمایل دارند که با جنس مخالف رابطه داشته باشند. در نهایت، این پژوهش دریافت که استفاده از فناوری های تعاملی تأثیر منفی نیرومندی بر موفقیت تحصیلی دانش آموز دارد.